

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**У Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного
аграрно-економічному університету*

13-14 травня 2021 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. – Дніпро : ННІЕ, 2021. – 151 с.

(Присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету)

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку і оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилення на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 534 від 16 жовтня 2020 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2021

Програмний комітет конференції:

Голова оргкомітету

ПРИХОДЬКО І.П. – д-р з держ. управління, професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

Члени оргкомітету:

ПАВЛОВА Г.Є. – д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки;

ВАСІЛЬЄВА Л.М. – д-р з держ. управління, професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

ГУБАРИК О.М. – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

САВАНЧУК Т.М. – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою.

АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

О.С. Ткаченко, к.е.н., доцент

Р. Величко, студентка гр. МгОП-1-20

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

В умовах ринкової економіки підприємство виступає в ролі товаровиробника й первинної ланки народного господарства. На будь-якому підприємстві задіяна певна кількість працівників, що виконують певний обсяг робіт й отримують винагороду у вигляді заробітної плати. Саме від оплати праці та зацікавленості людей у якісному виконанні поставлених завдань залежатимуть результати роботи працівників підприємства.

Заробітна плата для більшості людей виступає основним джерелом доходів і є причиною, що приводить працівника на його робоче місце. Оплата праці, з одного боку, має компенсувати витрату фізичних та інтелектуальних сил працівника, а з іншого боку, у працівника не повинно бути відчуття себе як збиткового шляхом порівняння оплати своєї праці з оплатою аналогічної праці на іншому підприємстві.

Заробітна плата – це вагома стаття витрат, яка відіграє важливу роль у формуванні собівартості продукції та відповідно впливає на визначення фінансових результатів підприємства.

Висвітлення достовірної інформації щодо дотримання підприємством чинного законодавства з оплати праці та правильність відображення господарських операцій в обліку, отримання достатніх доказів упевненості в ефективності їх використання, достовірності відображення та розкриття інформації відповідно до діючих принципів та тверджень (якісних аспектів) подання фінансової звітності та оцінка здатності підприємства забезпечувати відтворювальну, стимулюючу, регулюючу та соціальну функції заробітної плати для забезпечення подальшої безперервної діяльності підприємства – усе перелічене є складовими комплексної мети аудиту з розрахунків праці [3].

Основними завданнями, що вирішує аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах, є наступні:

- дотримання законодавчо-нормативної бази із питань виплат (КЗпП, П(С)БО);
- ефективність внутрішнього контролю витрат на оплату праці;
- правильність розрахунків виробітку за виконані роботи та надані послуги та їх відображення в обліку;
- обґрунтованість виплат заробітної плати за трудовими угодами та достовірність відображення в обліку;
- дотримання встановленого порядку віднесення витрат на оплату праці та собівартість продукції;
- правильність визначення розміру сукупного доходу, що підлягає оподаткуванню;

- відповідних нарахувань чи утримань;
- своєчасність перерахувань до бюджету утриманих сум податків та обов'язкових платежів;
- дотримання встановленого порядку депонування заробітної плати та своєчасності перерахування депонованих сум після закінчення строку позовної давності;
- резервування коштів для оплати відпусток [2].

Під час аудиту операцій розрахунків з оплати праці особливе значення має використання фактографічної інформації. Тому аудиторіві необхідно переглянути низку документації, серед якої:

- 1) наказ (розпорядження) про прийняття на роботу;
- 2) особова картка, де подається професійна і соціальна характеристика працівника, перевіряються його якісні показники;
- 3) наказ (розпорядження про переведення на іншу роботу, де розглядається порядок переміщення працівників у межах підприємства та перевіряється дотримання трудового законодавства;
- 4) наказ про надання відпустки подає облік використання відпусток працівниками із дотриманням трудового законодавства;
- 5) наказ про припинення трудового договору показує порядок припинення трудових відносин із працівниками згідно із законом про працю;
- 6) таблиць обліку використання робочого часу і розрахунків заробітної плати подає щоденний облік використання робочого часу та його контроль;
- 7) розрахунково-платіжна відомість показує порядок нарахування і видачі заробітної плати працівникам та контролює оплату праці;
- 8) штатний розклад подає облік заробітної плати персоналу за весь період роботи на даному підприємстві;
- 9) наряди на виконання робіт і їх оплата подають облік виконаних робіт і їх оплату працівникам та використовуються як інформація в контрольному процесі виконання робіт;
- 10) маршрутні картки (листи), що затверджені відповідними органами, показують облік автотранспортних робіт та їх оплату і контролюють як виконання робіт, так і їх оплату;
- 11) відомості (машинограми) аналітичного та синтетичного обліку за рахунком 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» подають облік заробітної плати (оплати праці) і розрахунків з робітниками та службовцями.

Загальний план аудиторської перевірки розрахунків з оплати праці та інших виплат робітникам має бути досить детальним для того, щоб бути інструкцією для розробки програми аудиту, а його точна форма і зміст залежатимуть від розмірів суб'єкта господарювання, складності аудиторської перевірки, а також від конкретних методик і технологій.

Важливе значення має чітка організація обліково-аналітичної роботи розрахунків з оплати праці на підприємстві.

Відповідно до нового Плану рахунків для обліку розрахунків з оплати

праці призначено рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» для узагальнення інформації про розрахунки з персоналом оплати праці (за усіма видами заробітної плати, премії, допомоги тощо), а також про розрахунки за не отриману персоналом у встановлений строк суму з оплати праці (розрахунки з депонентами). Має наступні субрахунки: 661 «Розрахунки за заробітною платою»; 662 «Розрахунки з депонентами»; 663 «Розрахунки за іншими виплатами» [5].

Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 26 «Розрахунки з робітниками» передбачено розподіл виплат на поточні виплати, виплати при звільненні, виплати по закінченні трудової діяльності, виплати інструментами власного капіталу, інші довгострокові виплати [4].

Отже, до оплати праці як до однієї з основних статей витрат (яка включається до собівартості продукції і, відповідно, впливає на розмір доходу підприємства) завжди необхідно підходити з особливою увагою з метою забезпечення раціонального використання грошових ресурсів та їх економії на підприємстві.

Джерелом для контролю операцій щодо оплати праці є фактографічна (облікова) інформація, а нормативно_законодавчу інформацію аудитор використовує для того, щоб обґрунтувати законність операцій, пов'язаних з нарахуванням, документальним забезпеченням і обліком цих операцій.

Аудит розрахунків з оплати праці займає об'ємну частину аудиторської перевірки, ця ділянка обліку є досить специфічною та вимагає від аудиторів особливої уваги і зосередженості [1].

Під час даної перевірки аудитору, з одного боку, важливо переконатись у дотриманні підприємством норм чинного законодавства про оплату праці, відсутності порушень умов оплати праці, а з іншого – перевірити правильність сум нарахованої та виплаченої заробітної плати, інших виплат; правильність здійснених нарахувань на фонд оплати праці та відрахувань податків і зборів із заробітної плати, а також відповідність відображення операцій в бухгалтерському обліку і достовірність їх висвітлення у фінансовій звітності підприємства.

Література:

1. Жогова О.Б. Аудит розрахунків з оплати праці / О.Б. Жогова // Незалежний аудитор. – 2013. – № 7 (18). – С. 10-15.

2. Лишиленко О. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам / О. Лишиленко // Бухгалтерський облік та аудит. – 2004. – № 12.

3. Петрик Е. Аудит расчетов по оплате труда и другим выплатам работникам : требования к организации и методике / Е. Петрик // Бухгалтерский учет и аудит. – 2006. – № 12. – С. 47–54.

4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601. [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text> (дата звернення 06.05.2021).

5. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#n13> (дата звернення 06.05.2021).

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ТА МІКРОПІДПРИЄМСТВ

О.Г. Чепець, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Суб'єкти малого та мікропідприємництва займають особливий сектор економіки будь-якої країни, оскільки сприяють забезпеченню зайнятості населення, виступають важливим фактором соціальної стабільності та економічного зростання.

Один із привілеїв, на який можуть розраховувати представники малого бізнесу в Україні, — право складати скорочену фінансову звітність. Порядок складання і подання такої «малої» фінансової звітності регламентує НП(С)БО 25.

Вичерпний список користувачів НП(С)БО 25 перелічений у п. 2 розділу I стандарту – це мікропідприємства, малі підприємства, непідприємницькі товариства, представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів і витрат згідно з податковим законодавством, підприємства, які згідно із законодавством (чи за власним рішенням) складають фінансову звітність за МСФЗ.

На сьогодні НП(С)БО 25 передбачає можливість надання двох комплектів скороченої фінансової звітності (табл.1).

Усі підприємства, на які поширюється дія НП(С)БО 25, можуть самостійно обирати, за якою формою (повною чи скороченою) їм звітувати. Тобто за бажання будь-який з суб'єктів малого підприємництва може подати замість форм № 1-м (1-мс) і № 2-м (2-мс) повноформатний Баланс (Звіт про фінансовий стан) і Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). А річну звітність у складі Балансу (Звіту про фінансовий стан) (форма № 1), Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма. № 2), Звіту про рух грошових коштів (форма № 3), Звіту про власний капітал (форма № 4) і Приміток до річної фінансової звітності (форма № 5).

<i>Махно С.В.</i>	
Особливості обліку розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.....	36
<i>Нор К.О.</i>	
Нормативне забезпечення та елементи облікової політики щодо обліку дебіторської заборгованості.....	39
<i>Овчаренко А. Ю.</i>	
Облік власного капіталу: передумови інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду.....	41
<i>Павловська Т. С.</i>	
Особливості обліку операцій з благодійною допомогою.....	44
<i>Подгорна Ю.</i>	
Особливості контрольних заходів в системі управління аграрного підприємства.....	47
<i>Погорелова Т.П.</i>	
Сучасні форми безготівкових розрахунків: їх переваги та недоліки.....	49
<i>Саванчук Т.М.</i>	
Інвентаризація як дієвий метод контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками.....	52
<i>Серченко Є.</i>	
Внутрішній контроль, як складова ефективної системи управління підприємством.....	56
<i>Ткаченко О.С.</i>	
Класифікація орендних операцій для цілей обліку.....	59
<i>Ткаченко О.С., Величко Р.</i>	
Аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах.....	62
<i>Чепець О.Г.</i>	
Особливості складання фінансової звітності малих та мікропідприємств.....	65
<i>Черненко К.В.</i>	
Грошові кошти: розвиток новітніх інформаційних технологій.....	68
<i>Чернецька О.В.</i>	
Особливості обліку витрат і виходу продукції в аграрних підприємствах.....	70
<i>Chorny V.O.</i>	
Erp and economic security of the enterprise.....	72
<i>Шендрик К.А.</i>	
Бухгалтерський облік як інформаційне джерело управління.....	74
<i>Шмигель О.Є.</i>	
Особливості обліку й оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю.....	76